

Latweefch u Awisse.

Nr. 14. Zettortdeena 8ta April 1837.

T a u n a s s i n n a s.

No Birschumuisch as. Birschu un Sallas draudse kohpā rohnahs 1390 laffitaji un 40 rakstitaji, 502 dseesmu grahmatas, 37 böhbeles, 32 jauni testamenti; Birschu draudse ween 1027 laffitaji, 30 rakstitaji, 370 dseesmu grahmatas, 25 böhbeles, 17 jauni testamenti; Sallas draudse 363 laffitaji, 10 rakstitaji, 132 dseesmu grahmatas, 12 böhbeles, 15 jauni testamenti. Preefsch 30 gaddeem pa abbahm draudsehm wairak ne bija atrohnam i ka 100 laffitaji. Ta Deewa wahrda atsöhschana eet wairumā. Mehs ne warram tik dauds dseesmu grahmatas no Jelgawas atwest, ka peetiku. —

Schogadd muhsu draudse nahwe pohsta daschuh mahju laimi; bes gruhtahm libpanahm slimmibahm dauds zilweki nomirst. Efsch 30 gaddeem mirruschu skaitls nav bijis leelaks pahr peedsumuschu behrnu skaitli, bet schogadd eeksch 3 mehnescheem jaw 59 zilweki irr mirruschi un tikkai ween 54 behrni dsumuschi. Masseles gan newaid schogadd lohti nahwigas muhsu draudse, bet tomehr seemas laikā tahs nokahwe daschu behrnu. L.

No Daugawas, 22tra Merz. Brihnus, kahda pastahwiga seima scho gadd! tahdu ilgi ne effam redsejuschi. Pehrn ap scho laiku jau bijam Rihgā ar plohestem; taggad Daugawa zeeta un stipra; un pee mums wissas mallas tahds fneega pulks ka zittā weetā gruhti irr zaurbrißt, un fneega kuppeni apklahj ir angstas sehitas un schohgus. Gan pawaffaras putni jau kahjās; zihrlis fenn dseed — zeelava skraidala pa fneega wirsu un arri peewill kahdu muschinu woi zittu kustoniti faulgoßt, bet gan masa leeta! — un pats samannigs stahrks jau 18ta Merz deena pee mums atnahjis, un scho gadd gan agri sahzis sawu tahlu zellu schurpu staigaht;

bet ne sinnu fur taggad schē barribu dabbuhs. Gan teesa, fo lassam: Jerem. gr. 8, 7. Ir stahrks appakfch debbef sinn sawu laizku ic. ic. ic. — tomehr muhsu weesis taggad staigala ar tukschu wehderu garr strautmallahm, kā dsittās dohmās buhdams, woi kā tahds kas pahrskaitijees un missejees sawā rehkimunā; no badda fseests nabbags breen folta uhdeni fur strautinsch waltam kahdā awohkfnā weetā, maledams fewim kahdu kummosu. Nedsesim woi paliks dshws! — bet us sawu pehrkli wehl ne warr mist, saltuma pehz, bet slehpjahs wehl mescha beesumos. Ir lautini un dauds labbi fainmeeki jau stipri schehlojahs deht barribas truhkuma preefsch lohpineem un sirgeem. Tomehr wajjadsehs pazeestees labbu brihdi wehl, ka laiks taggad rahdahs, kas ikdeenas wehl jaunu fneegu peedenn no debbescheem. Tomehr palaujamees us Deewa schehlastibu un paligu iystā laikā, un gaiderm tizzigi us to paschu; bes mittefchanas luhgdam. Teescham sakam ar Dahwidu ds. 139 Brihnischki irr Deewa darbi, un to manna dwehfele gan labbi atsibst. K. S — z.

G a l w a s l a u s i f c h a n a.

Mihli leeldeenas svehtki turvu klah. Kad nu papreefsch svehtam Deewam buhsim dewufchi kas Deewam peederr, un ikweens sawā Deewa nammā to preeka un pateizibas ippuri buhs atnessis, par sawa dahrga Pestitaja brihnischkigu augschamzelschanu no mirroneem, kā peenahkahs — tad arri sinnam kā no wezzu wezzeem laikeem pee leeldeenas lustes un gawilefchanas arri peederr, ka jauni laudis labprahrt ar raibi nopehrvetahm ohlahm (panteem) apdahwinajahs un wissadi ar tahm islustejahs. Ta nu gaddijahs arri kahdā skohlas namunā, fur pascham skohlas-tehwam labbi mahziti mudigi behrni bij, ka schee wissi tschetri mahtei wir-

fū stahjabs Leeldeenas svehtā wakkarā, luhdami: lai scheem fakka, woi schi buhschoht teem rihta raibas ohlas (pautus) doht, un zik winnai irr, un kahdā pehrwē nopehrwetas, un zik katram warrehs doht u. t. j. pr. — Labba mahte ne gribb un ne gribb preeksch laika mihlū flehpumū teem isteikt, un ko sawā prahsā nodohma-jusi darriht, teepjahs ilgi ar behrneem sineedamees, un ne fakka zik ohlu tai irr, bet kad pat-labban arri patz tehws peegahje flaht, tad us to fakka: apschehlojes tehtiht, un atpesti man no scheem wissgrubbeem, kas ar warru gribb sin-naht, zik man ohlu schinnī wahzelē, un woi scheem tahs rihtā wissas dohfschu. Tehws ap-sauz behrmus; un papreelfsch isdsirdejjs no fain-neezes, zik pautu eeksch grohsites irr, fazzijsa tā us behrneem: Kad labbi dsirdefeet un paturre-feet ko taggad jums teifschu, tad paschi war-reseet rehkinadami it skaidri sinnaht, zik ohlu mahtei irr schinnī grohsitē, un tad arri dabbu-feet wissas lihds, un jauki nopehrwetas rihtā us leeldeenahm; tikkai weenu paschu gribbu ferwim paturreht, un ta lai paleek balta, bes pehrwes. Wezzakam dehlam, Kristaps wahrdā, jau bij 13 gaddi, un tehws to pasinnis ka tam gaischi prahsi, wissuwairak muddigs un famannigs us rehkinaschanu, vee winna sahldams fazzijsa tā: Tew Krisch buhs dabbuht pufsi no wissahm ohlahm kas tē wahzelē irr, un wehl puff ohlu flaht. Paschi prohtet behrnini, kā it neweenu pautu ne buhs puschu fist, woi dali-dams to fadausht; ne, bet lai paleek wissas dsihwas kā taggad irr, un puff ohlu tikkai dohdu un leeku rehkinaschanas labbad. Kad Krisch sawu teefs dabbujis, tad atkal tew Rahrlin dohfschu pufsi no tahm kas grohsitē atleek, un tāpat arri wehl puff ohlu flaht. Zik tad atleek, no tahm nemischu at-kal pufsi, un dohfschu to tew Juhlina man-na meita! un tikkat atkal wehl puff ohlu flaht. Mo tahm kas tad wehl grohsitē paleek, kad Juhlite sawas dabbujis, dohfschu tew Annina masai! atkal pufsi un atkal wehl puff ohlu flaht, it kā zitteem. Tad paliks traukā tikkai weena patti ohla wehl, un

to jelle mannim labprahrt wehlefeet. Gita nu behrni un rehkinajeet, woi schapat no galwas, vee pirksteem, woi us sawahm tahpelehm, un faktait tad mannim: zik ohlu parwissam tē schinnī grohsē irr. Kad pareiñi usminnesfeet, scho wakkar, tad lai mihla mahte nopehrwe Kristapa ohlas saltas, Kahrla ohlas dseltenas, Juhlites farkanas, un Anninas ohlas sinukki raibas, ar strihpahm un jaukeem raksteem; tad paschi par preeku jau schodeen sinnafeet, zik no katras pehrwes us blohdas rihtā buhs, un kam peederrehs. Lai tad tā paleek! —

Us scha tehwa wahrdū, behrni gahje prob-jam, tudat ar dsilahm dohnmahm kaudamees, fakrs sawā fakta un rehkinaja. Masa Annina kustea sawus pirkstius skaitidama, ilgi gan schā gan tā, it kā wehweris ausdams sawus schkees-tus kustina — bet ne kā! ne warreja isprah-teht nei isgudroht, zik ohlas mahtes grohsī bij — wehl tai ihss prahtsch bij, un leeta gruhta! jau gribbeja raudaht; bet tehws tai fohlija pehzak eerahdiht, kā to warr it weegli isrehkinah tē skaidri sinnaht, un ka schai rihta ne suddihs sawas raibas ohlites, bet ka brahli un mahse tai wehl labprahrt peemettihgs kahdu no sawahm. Kahrlam un Juhliti, kas ar krihtu wilkdam ius skohlas galdu, koh-pa strahdaja rehkinadami, teem jau isdewahs labbaki; rakstija un isdsehse un atkal rakstija tik ilgi mehginaidami, kamehr teem grohsē at-like tikkai weena weeniga ohle preeksch teh-wu, bet par nelaimi allasch arridsan kahds pufssaitlis (jeb skaitla dallinsch, Bruch) wehl pahraki; tā kā weemi ohlu waisadsetu dalliht, woi trim, woi tscheträhm, woi asto-nahm dallahm; un tas ne bij brihw darriht, pehz tehwa wahrdā. Tad nu tikkat arridsan wehl ne pareisi. — Pa tam uskleedje Kristaps woi traks no preeka: man irr, man irr! nudeen tā irr! — un skrehje auliski ar wissu sawu tahpeli us ko bij rehkinajis, us tehwu, breh-dams: Tehtiht, mahtes grohsī irr rikti... un man buhs rihta no schahm.... ohlas.

Tē nu es wezzais rakstaitis gandrihs buhtu aplam darrijis un flehpumū isplahpajis! —

bet ne! finnu ka muhsu Kursemmes skohlâs, fo deerabihjigi mihti fungi nu fahk mallu mallâs zelt saweem lautineem par labbu, feischam gan dauds labbi behrni un mahzekli buhs, kam gaisch prahcts un kas labbi mahk rehkinah. Tee lai Kristapam lihds paschi isrehkina, un saweem skohlmeistereem isteiz:zik ohlas furwi bijufchas, zik no katra pehrwes, un zik Krischus dabbujis few par gohda makfu. Ja patihk, lai to muns wisseem isteiz muhsu Latw. awises; tas teem ne buhs par faunu; bet tee awischu gahdataji to gan labprahrt redsehs, un ar mihiu prahtu tê finnamu darrihs.

R. S — 3.

Teesas fluddin a schanak.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic., tohp no Spahrenes pagasta teesas wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas woi mefleschanas pee ta lihdschinniga Spahrenes fainneeka Usmeneeku Indrika Seefanta buhtu, pahr kurra mantu inventarium, truhkuma, un zittu parradu labbad konkurse spreesta, usaizinati, pee saudeschanas sawas teesas lihds zotu Mei f. g., kas par to weenigu isflehdamu terminu nolikts, pee schihs pagasta teesas woi paschi woi zaur weetnueleem, kur tahdi wehleti, seb kur wajadsigs ar klahstahwtajoem un wehrmindereem peeteiktees un fagaidiht fo teesa spreidhs, ar to pamahzifshamu, ka tee kas lihds pee minnetai deenai ne buhs peeteikuschees jeb to paschu kas peenahkabs ne buhs wehrâ likfuschi, pehzak wair s ne taps klausiti, bet wiineem muhschiga Klusszeeschana uslikta. — Tapat arri tee, kas wirspeeniuinetam fainneekam Usmeneeku Indrikum Seefantam fo parradâ buhtu, tohp usaizinati, sawus parradus aismafsaht. Kas ne peeteiktees un klusszeetih, tam buhs dubbulti fawi parradi jaatlihdsina.

Spahrenes pagasta teesa, 20tâ Merz 1837. 2
(T. S.) ††† Zahne Freiberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 20.) E. Rosenthal, pagasta teesas frihweris.

No Krohna Sarkanas muischâs pagasta teesas teek wissi parradu deweji ta ne fenn nomirruscha Sarkanas muischâs pagasta-preekschahwtaja Krebbe Zehkaba un ta Wentepils pilskungu fainneeka Samitu Janna, kas sawas mahjas nesphezbias labbad pats atdewis, usaizinati, pee saudeschanas sawas teesas 3 mehneschua starpa, prohti lihds 15tu Juhni f. g., kas par to weenigu un isflehdamu terminu

nolikts, ar sawahm prassishanahm un peerahdischahnahm scheit peeteiktees; — tapat arridsan tee teek usaizinati, kas tam nelaikim woi tam lihdschinnigam fainneekam Samitu Jannu fo parradâ buhtu, sawus parradus aismafsaht, kas ne peeteiktees, ne gribbedams mafsaht, tam buhs dubbulti fawi parradi schai pagasta teefai jaatlihdsina.

Sarkanas muischâ, 28tâ Merz 1837.

††† Zahne Fannsohn, peefehdetais.

(Nr. 56.) Br. Stavenhagen, pagasta teesas frihweris.

No Krohna Piltenes pagasta teesas teek tas, kam masa behra kehwe suddusi buhtu, kas Piltenes fainneeka Ratteneeku Brenza mahjâs peelihdufi, usaizinahts, lihds 12tu April f. g. ar taisnahm parahdischahnahm ka schi kehwe wianam peederr, scheit peeteiktees, un sawu kehwi prett barroschanas atlhidfnaschanu prettim nemt, zittadi schi kehwe pagasta labdei par labbu uhtrupé tils pahrdosta.

Piltenes pagasta teesa, 8tâ Merz 1837.

(T. S.) ††† Brune Vogel, peefehdetais.

(Nr. 36.) Br. Stavenhagen, pagasta teesas frihweris.

No Ostbach-Freiberges pagasta teesas teek wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas pee ta lihdschinniga Freiberges fainneeka Lohju Ernesta buhtu, kas parradu un nesphezbias labbad no mahjahm islikts un pahr kurra mantu konkurse spreesta, usaizinati, 6 neddelu starpa no apakschrafstitas deenas pee saudeschanas sawas teesas scheit peeteiktees. Ostbach-Freiberges pagasta teesa, tâl 15tâ Merz 1837.

††† Inte Leefneek, pagasta wezzakais.
(Nr. 23.) H. Pletschun, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas pee ta nomirruscha Garroses fainneeka Gallgohdinu Fahna buhtu, pahr kurra mantu konkurse spreesta, tohp usaizinati, lihds 6tu Mei f. g. pee Garroses pagasta teesas peeteiktees.

Garroses pagasta teesa, 11tâ Merz 1837.

††† Aufeklu Gedderds, pagasta wezzakais.

(Nr. 15.) J. Diedrichsohn, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas pee ta Littelmindes fainneeka Spurru Aufschah Kursita buhtu, pahr kurra mantu parradu dehl konkurse spreesta, tohp usaizinati, lihds 15tu Mei f. g. pee Littelmindes pagasta teesas peeteiktees.

Littelmindes pagasta teesa, 20tâ Merz 1837.

††† Pahlster Gahnis, pagasta wezzakais.

(Nr. 18.) J. Diedrichsohn, pagasta teesas frihweris.

No Walles pagasta teefas teek wissi parradu de-
weiß ta nomirruscha Walles fainneeka Spullenbecku
Mikkela, pahr kurre mantu parradu deht konkurse
nospreesta, usaizinati, libds 15tu Mei f. g. scheit
peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klaus-
fihsts.

Walles pagasta teesa, 20tā Merz 1837. 2

Kruhmin Andreij, pagasta wezzakais.

(Nr. 56.) Engelbrecht, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Walles pagasta teefas teek wissi parradu de-
weiß ta zirkahrtiga Walles fainneeka Pladdenu Zurr-
ra, pahr kurre mantu parradu deht konkurse no-
spreesta, usaizinati, libds 15tu Mei f. g. scheit pee-
teiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klaus-
fihsts.

Walles pagasta teesa, 20tā Merz 1837. 2

Kruhmin Andreij, pagasta wezzakais.

(Nr. 57.) Engelbrecht, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Wandenes pagasta teefas tohp wissi tee, kam
kahdas taisnas präffschanas jeb parradu atlhdina-
schanas buhlu pee ta schai draudse nomirruscha fain-

neeka Sillu Cernesta Ernstsohn, usaizinati, libds
15tu Mei f. g. ar sawahm präffschanaahm pee schihß
teefas peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps
klausfihsts.

Wandenes pagasta teesa, 3schā April 1837. 3

† † † Mattihs Nasepöke, pagasta wezzakais.

(Nr. 5.) H. Huebner, pagasta teefas frihweris.

* * *

Wissi pee Lingeres pagasta peerakstti pagasta lob-
zeli, kas ar galwas-grahmatahm, us deenestu is-
laisti, jeb zittös pagastos usturrahs, teek usaizinati,
wisswehla libds rotu Mei f. g. pee schihß pagasta
teefas peeteiktees, sawas grahmataas pahrmainiht,
un sawas Krohna nodohschanas aismalsaht.

Lingeres pagasta teesa, rotā Merz 1837. 3

Fritz Schulz, pagasta wezzakais.

(Nr. 8.) Dubowitz, pagasta teefas frihweris.

Zitta fluddinachana.

Kad scho gadd Wezz-Swahrdes turgus weenā
winnam nepeakrithamā deenā, prohti: peektdeenā tai
23schā April, eekriht, tad scho tigru pirmdeenā 26tā
April f. g. turrehā. 3

Muischas waldischana.

Naudas, labbibas un prezzi turgus us plazzi. Nihgā tannī 20tā Merz 1837.

	Sudraba naudā. Nb. Kp.		Sudraba naudā. Nb. Kp.
3 rubli 58 kap. papihru naudas geldeja	I —	I pohdos kannepu . tappe mafahst ar	— 80
5 — papihru naudas . . . —	I 38	I — linnu labbakas surtes — —	2 10
1 jauns dahlderis . . . . —	I 33	I — sliftakas surtes — —	1 90
I puhrs rudsu . . . tappe mafahst ar	I 15	I — tabaka . . . . — —	— 65
I — kveeschu . . . — —	I 80	I — dselses . . . . — —	— 65
I — meeschu . . . — —	I —	I — sweesta . . . . — —	1 70
I — meeschu-putraimu	I 50	I muzzä silku, preeschu muzzä — —	7 —
I — ausu	I 70	I — wihschmu muzzä — —	7 25
I — kveeschu-miltu . . . —	I 20	I — farkanas fahls — —	7 —
I — bihdeletu rudsu-miltu — —	I 50	I — rupjas leddainas fahls — —	5 —
I — rupju rudsu-miltu — —	I 10	I — rupjas baltas fahls — —	4 50
I — sruu . . . — —	I 50	I — smalkas fahls . . . —	4 30
I — linnu-sehklas . . . — —	I 50	50 gratschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenā mafahs.	
I — kannepu-sehklas . . . — —	I 50		
I — limmena . . . — —	I 5 —		

Brihw drifkeht.

No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofräht von Braunschweig, grahm. pahrluhkotais.

No. 128.